

Βουλή Εφήβων – Ολομέλεια ΚΖ' Συνόδου

08/09/2023

«Καὶ ἐπέπεσε πολλὰ καὶ χαλεπὰ κατὰ στάσιν ταῖς πόλεσι, γιγνόμενα μὲν καὶ αἰεὶ ἐσόμενα, ἕως ἂν ἡ αὐτὴ φύσις ἀνθρώπων ᾗ [...] καὶ τὴν εἰωθυῖαν ἀξίωσιν τῶν ὀνομάτων ἐς τὰ ἔργα ἀντήλλαξαν τῇ δικαίῳσει» (Θουκυδίδης, Γ 83)

(«Ἐνεκα τῶντι ἐμφυλίων σπαραγμῶν, ἐνέσκηψαν εἰς τὰς πόλεις πολλαὶ καὶ μεγάλαι συμφοραί, αἱ οἷοι παρῴντι καὶ θὰ ἐξακολουθήσουσι νὰ παρῴντι πάντοτε, ἐφόσον ἡ ἀνθρωπίνη φύσις μένει ἡ ἰδίᾳ [...] Καὶ κατήντησαν νὰ μεταβάλουν αὐθαίρετως τὴν καθιερωμένην σημασίαν τῶν λέξεων, διὰ τῶν ὁποίων δηλοῦνται τὰ πράγματα»)

Με αποσπάσματα ἀπὸ τὴν περίφημη «Παθολογία τοῦ Πολέμου» τοῦ Θουκυδίδη, σε μετάφραση Ἐλευθερίου Βενιζέλου, στὰ ὁποία ὁ μέγας ἱστορικός μιλάει γιὰ τὰ ἐμφύλια πάθη καὶ τὴ βία, διάνθισε τὴν ομιλία του στὴν Ολομέλεια τῆς Βουλῆς τῶν Εφήβων ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων Κωνσταντῖνος Τασούλας. Ἡ Ολομέλεια, ποὺ διεξήχθη τὴν Πέμπτη 7 Σεπτεμβρίου, υπήρξε καὶ ἡ καταληκτὴρᾶ συνεδρίαση τῆς ΚΖ' Συνόδου (2022-2023) τῆς Βουλῆς τῶν Εφήβων.

Θέμα καὶ ἀντικείμενο τῆς Βουλῆς τῶν Εφήβων, εἶπε ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, ἀποτελεῖ, διαχρονικά, ἡ ἐξοικείωση μετὰ τὴ συμμετοχὴ στὰ κοινὰ καὶ τὶς διαδικασίες τῆς κοινοβουλευτικῆς διαδικασίας. Τὸ εἰδικότερο θέμα ὁμῶς, φέτος, συνέχισε, εἶναι ἡ καταπολέμηση τῆς βίας, ἐνὸς ἀποκρουστικοῦ πολύπτυχου ποὺ πλήττει τὶς σύγχρονες κοινωνίες. Τὸ φαινόμενο αὐτό, εἶπε, μᾶς τὸ υπενθυμίζει οδυνηρὰ ἡ ἐπικαιρότητα τῶν ἡμερῶν, μνημονεύοντας τὴν πρωτοφανή καταστροφὴ λόγω τῆς κλιματικῆς κατάρρευσης, ἀλλὰ καὶ τὴ δολοφονικὴ βία ποὺ οδήγησε στὸν θάνατο ἐνὸς νέου ἀνθρώπου, στὸ λιμάνι τοῦ Πειραιᾶ. Κλείνοντας, ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἀναφέρθηκε στὸ ἐμβληματικὸ μυθιστόρημα τοῦ Γιώργου Θεοτοκά Ἀργώ, τὸ ὁποῖο δώρισε στοὺς ἐφήβους βουλευτές, προτρέποντας τοὺς νὰ τὸ διαβάσουν, ἀνακαλύπτοντας τὴ νεολαία τοῦ Μεσοπολέμου ποὺ ἀναζητᾷ τὸν δρόμο τῆς καὶ ἐντοπίζοντας ἀναλογίες μετὰ τὴ σημερινή ἐποχή.

Στὴ συνέχεια, τὸν λόγο πῆρε ὁ ὑπουργὸς Παιδείας, Θρησκευμάτων καὶ Ἀθλητισμοῦ Κυριάκος Πιερρακάκης. Μίλησε γιὰ τὶς πολλαπλὲς ἐκφάνσεις τῆς βίας (φραστικὴ, συναισθηματικὴ, φυσικὴ, ἐμφυλὴ, ψηφιακὴ κ.ά.) καὶ μνημόνευσε τὰ ὀνόματα τοῦ Ἀντῶνη Καρυώτη, τοῦ Μιχάλη Κατσουρή καὶ τοῦ Ἀλκῆ Καμπανοῦ. Ὁ θάνατός τοὺς, εἶπε, ἀποτελεῖ γροθιά στὸ στομάχι καὶ στὴ μνήμη τοὺς οφείλουμε, ὄχι μόνον νὰ ἀποδοθεῖ, ἀσφαλῶς, δικαιοσύνη, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐγκύψουμε στὰ αἷτια τοῦ φαινομένου καὶ στοὺς τρόπους ἀντιμετώπισής του, με ἐμφάση στὴν παιδεία. Ἐνὰ εὐρὼστο κοινωνικὸ καὶ πολιτισμικὸ κεφάλαιο, συνέχισε, γιὰ τὸ ὁποῖο ἡ συμμετοχὴ εἶναι ἐννοια-κλειδί, μπορεῖ νὰ ἀφοπλίσει τὴ βία. Τέλος, ὁ ὑπουργὸς ἀναφέρθηκε στὸν μεγάλο στοχαστὴ Κορνήλιο Καστοριάδη καὶ στὴν ἐννοια τῆς θέσμησης τῆς κοινωνίας, τονίζοντας ὅτι ἡ παρουσία τῶν ἐφήβων βουλευτῶν στὸ Κοινοβούλιο, τὸν κορυφαῖο θεσμό τῆς δημοκρατίας μᾶς, μπορεῖ νὰ ἀνασηματοδοτήσῃ τὶς ἐννοιες τῆς συμμετοχῆς καὶ τῆς δημοκρατίας.

Στη συνέχεια, στο βήμα ανέβηκαν διαδοχικά έξι έφηβοι και έφηβες βουλευτές, εκπροσωπώντας τις έξι ομάδες εργασίας της Βουλής των Εφήβων και παρουσιάζοντας τα πορίσματα και τις προτάσεις τους.

Ο Αριστείδης Μπούτσικας, έφηβος βουλευτής Φθιώτιδας, παρουσίασε τα πορίσματα της Πρώτης Ομάδας, με αντικείμενο «Όταν το παιδί κακοποιείται...». Επισήμανε σημαντικές ελλείψεις στην επιμόρφωση και στο θεσμικό πλαίσιο, ενώ πρότεινε μια ενιαία στρατηγική για όλες τις εκδοχές της βίας με έμφαση σε μέτρα πρόληψης, την ενίσχυση θεσμών διαμεσολάβησης για όλους τους εμπλεκόμενους (γονείς, μαθητές καθηγητές), τη συνεργασία με ειδικούς ψυχικής υγείας καθώς και την εισαγωγή σχετικών μαθημάτων. Ακόμα μίλησε για την αποφυγή του στιγματισμού, καθώς και τη σημασία της προστασίας και της στήριξης των θυμάτων.

Ο Γιώργος Αβραμόπουλος, έφηβος βουλευτής Β' Αθηνών, παρουσίασε τα πορίσματα της Δεύτερης Ομάδας, με αντικείμενο «Κάνοντας bullying στη βία». Αναφέρθηκε στους πολλαπλούς τρόπους προσέγγισης του φαινομένου με στόχο τη γνώση και την αντιμετώπισή του (επιστημονικές έρευνες, βιωματικές δράσεις, καλλιτεχνικές εκδηλώσεις) καταλήγοντας σε προτάσεις όπως η παρουσία σε καθημερινή βάση ψυχολόγου και κοινωνικού λειτουργού σε όλα τα σχολεία της επικράτειας.

Η Ιουλία Καραθωμά, έφηβη βουλευτής Δωδεκανήσου, παρουσίασε τα πορίσματα της Τρίτης Ομάδας, με αντικείμενο «Σπάζοντας τον κύκλο της έμφυλης βίας». Αναφέρθηκε στα στερεότυπα για τους ρόλους των δύο φύλων, στην ευρωπαϊκή διάσταση του φαινομένου, καθώς και σε θεωρητικούς προβληματισμούς για το βιολογικό και το κοινωνικό φύλο. Τόνισε, τέλος, τη σημασία της παρέμβασης, προτείνοντας σειρά δράσεων που απευθύνονται σε μαθητές και μαθήτριες, γονείς και εκπαιδευτικούς, καθώς και τη συστηματική διδασκαλία του μαθήματος της σεξουαλικής αγωγής.

Η Ελένη Πανουτσακοπούλου, έφηβη βουλευτής Α' Αθηνών, παρουσίασε τα πορίσματα της Τέταρτης Ομάδας, με αντικείμενο «Δίνοντας κόκκινη κάρτα στη βία». Αναφέρθηκε σε πρόσφατα περιστατικά βίας στον χώρο του αθλητισμού, εξετάζοντας τις έννοιες της ατομικής και συλλογικής ευθύνης στον αθλητισμό, τον ρόλο των συνδέσμων και τις δυνατότητες αξιοποίησης της τεχνολογίας. Κατέληξε σε προτάσεις, όπως η έρευνα με ερωτηματολόγια, χαρτογράφηση του φαινομένου, η πρόσκληση ειδικών σε σχολεία, η επαφή με σχολεία του εξωτερικού.

Ο Δημήτρης Μπιζέτας έφηβος βουλευτής Ημαθίας, παρουσίασε τα πορίσματα της Πέμπτης Ομάδας, με αντικείμενο «Κάνοντας block στη βία». Μίλησε για πεδία νέα και ανοίκεια, όπως τα χαρακτήρισε, σαν τον κυβερνοεκφοβισμό. Η ψηφιακή βία, τόνισε, δεν είναι

τεχνικό αλλά κοινωνικό και πολιτισμικό θέμα, γι' αυτό και πρότεινε, για την αντιμετώπισή της, εμπλουτισμό των αναλυτικών προγραμμάτων (με στοιχεία κοινωνιολογίας και πολιτικής παιδείας), προγράμματα ανταλλαγής μαθητών, καθώς και έλεγχο του ψηφιακού υλικού που προάγει τη βία.

Η Αγγελική Θεοχαρίδη, έφηβη βουλευτής Β' Αθηνών παρουσίασε τα πορίσματα της Έκτης Ομάδας, με θέμα «Εξορίζοντας τη βία». Μίλησε για την ανάγκη ουσιαστικής πολιτικοποίησης και πολιτικής παιδείας ενώ εισηγήθηκε την ενεργοποίηση της νομοθετικής πρόβλεψης για συμμετοχή νέων στα Δημοτικά Συμβούλια, τη δημιουργία ψηφιακών πλατφορμών επικοινωνίας, καθώς και την ενίσχυση των μαθημάτων πολιτικής παιδείας στα σχολεία. Και κατέληξε με δυναμισμό: «Το μέλλον είμαστε εμείς»!

Μέσα στη δύσκολη γενικότερη συγκυρία, γενική ήταν η ικανοποίηση των συμμετεχόντων για τη διαδικασία, το περιεχόμενο και τον πλούσιο προβληματισμό που αναπτύχθηκε, αλλά και για το γεγονός ότι η Σύνοδος αυτή, έπειτα από τρία χρόνια διαδικτυακής διεξαγωγής λόγω της πανδημίας, ήταν η πρώτη που πραγματοποιήθηκε διά ζώσης. Η ικανοποίηση αυτή ήταν φανερή στις συζητήσεις μέσα και έξω από την αίθουσα, ενώ εκδηλωνόταν με το θερμό χειροκρότημα που επανειλημμένα ακούστηκε.

Κλείνοντας, ο Πρόεδρος της Βουλής Κωνσταντίνος Τασούλας, επισήμανε ότι ο λόγος των εφήβων δεν περιορίστηκε σε εύστοχες διαπιστώσεις και κριτική, αλλά προχώρησε σε συγκεκριμένες προτάσεις. Και αναφέρθηκε σε ένα αριστουργηματικό αρχαίο γλυπτό που βρίσκεται στο Μουσείο της Ακρόπολης, ενώ αντίγραφο κοσμεί το γραφείο του. Ο «Παις Κριτίου», όπως είπε, έχει προσελκύσει τον θαυμασμό των ειδικών όχι μόνο για την αρμονία και την πλαστικότητα του, αλλά και για το χαμόγελό του, ένα χαμόγελο συγκρατημένο, σχεδόν αδιόρατο. Ο νέος του αγάλματος ετοιμάζεται ηλικιακά να εισέλθει στα κοινά, να μετάρχει στις διαδικασίες της αρχαιοελληνικής δημοκρατίας, αναλαμβάνοντας την ευθύνη της συμμετοχής και εισπράττοντας τη γοητεία της – και αυτό εκφράζει το συγκρατημένο χαμόγελό του. Σε ανάλογη στιγμή βρίσκεστε και εσείς, είπε ο Πρόεδρος της Βουλής, απευθυνόμενος στους νέους και στις νέες, γιατί, πράγματι, «Το μέλλον είστε εσείς!».

Πλήθος επισήμων παρέστησαν στην αίθουσα της Ολομέλειας της Βουλής όπου διεξήχθη η καταληκτική συνεδρίαση της Βουλής των Εφήβων. Ανάμεσά τους:

Ο επίσκοπος Ανδρούσης κ. Κωνστάντιος (εκπρόσωπος του Μακαριώτατου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμου,) ο πρόεδρος της Κ.Ο. της Νίκης Δημήτρης Νατσιός, η πρόεδρος της Κ.Ο. της Πλεύσης Ελευθερίας και πρώην Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων Ζωή Κωνσταντοπούλου, η πρώην πρωθυπουργός Βασιλική Θάνου-Χριστοφίλου, ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής και εμπνευστής του θεσμού της Βουλής των Εφήβων Απόστολος Κακλαμάνης.

Ο ΣΤ' αντιπρόεδρος της Βουλής, βουλευτής του ΚΚΕ Γεώργιος Λαμπρούλης, οι βουλευτές Γεώργιος Βρεττάκος (ΝΔ), Γεώργιος Καραμέρος και Αθηνά Λινού (ΣΥΡΙΖΑ), Παναγιώτης

Δουδωνής, Αικατερίνη Σπυριδάκη και Παύλος Χρηστίδης (ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ), Σοφία-Χάιδω Ασημακοπούλου (Ελληνική Λύση), Σπύρος Μπιμπίλας (Πλεύση Ελευθερίας). Ο γενικός γραμματέας της Βουλής Γεώργιος Μυλωνάκης και ο ειδικός γραμματέας της Βουλής Βασίλειος Μπαγιώκος.

Ο γενικός γραμματέας του Ιδρύματος της Βουλής καθηγητής Ευάνθης Χατζηβασιλείου, ο πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής καθηγητής Κώστας Μαυριάς, τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ιδρύματος της Βουλής Άννα Ενεπεκίδου (διευθύντρια υπηρεσιών του Ιδρύματος), Ισμήνη Κριάρη (πρ. πρύτανις Παντείου Πανεπιστημίου), Θεόδωρος Κουτσογιάννης (έφορος της Συλλογής Έργων Τέχνης της Βουλής), Αθηνά Συναρέλλη (αναπληρώτρια διευθύντρια της Βιβλιοθήκης της Βουλής), Κωνσταντίνος Υφαντής (καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου και πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής του Ιδρύματος της Βουλής) το μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Ιδρύματος Νικόλαος Αναστασόπουλος (επίκουρος καθηγητής του Παν. Ιωαννίνων), καθώς και οι προϊστάμενες των Γενικών Διευθύνσεων Κοινοβουλευτικού Έργου, Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων, Νομοθετικού Έργου της Βουλής Αντιγόνη Περιφάνου-Λελέκη Μαργαρίτα Φλούδα και η Δήμητρα Στάθη, αντίστοιχα.

Τέλος, τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής των Εφήβων Ακριβή Γεωργούση (συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου Κοινωνικών Επιστημών), Ελένη Γκίκα (φιλόλογος, Βαρβάκειο Πρότυπο Γυμνάσιο), Σωτηρία Γρηγοροπούλου (κοινωνιολόγος, Πρότυπο Γενικό Λύκειο Αναβρύτων), Ιωάννα Δεκατρή (διευθύντρια του 5ου Γυμνασίου Περιστερίου), Αικατερίνη Κατσιάνου (φιλόλογος, Αρσάκεια-Τοσίτσεια Σχολεία), Λάμπρος Πόλκας (συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου Φιλολόγων), Γιώργος Θεοδωρόπουλος και Αναστασία Ρετσίνη (Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Ιδρύματος της Βουλής), Τέτη Σίδερη (προϊσταμένη του Τμήματος Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Ιδρύματος της Βουλής).